

Statenmededeling

Onderwerp

Vaststelling algemeen beverprotocol voor Noord-Brabant

Datum

2 december 2025

Documentnummer

GS: C2365456/6229055

PS: 6235064

Programma

Natuur

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennismemen van

Het Algemeen beverprotocol voor Noord-Brabant.

Aanleiding

Bevers komen inmiddels in grote delen van Noord-Brabant voor. Als dammenbouwers, gravers, en knagers kunnen ze een positief effect hebben op de natuur, maar veroorzaken ze ook regelmatige schade en overlast. Omdat bevers Europees en nationaal beschermd zijn, is ingrijpen bij schade zonder vergunning niet toegestaan. Tot op heden hebben alleen waterschappen een handelingsprotocol met bijbehorende vergunning om te kunnen handelen bij ernstige overlast en schade. Echter, steeds vaker ondervinden andere partijen, zoals gemeenten, infrabeheerders en particulieren ernstige schade aan wegen, huizen en percelen. Voor hen is ingrijpen nog erg lastig door tekort aan handelingsperspectief. Daarom heeft de Faunabeheereenheid (Noord-Brabant), samen met de Zoogdiervereniging en de organisaties uit het breed samengestelde FBE-bestuur, een algemeen beverprotocol opgesteld, welke een handelingsperspectief biedt voor het nemen van maatregelen bij risico's voor veiligheid of ernstige schade. Het protocol is een uitwerking van het [faunabeheerplan](#) voor Noord-Brabant.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om het faunabeleid vast te stellen en vergunningen in het kader van de Omgevingswet te verlenen. Provinciale Staten kunnen hiervan kennismemen vanuit hun controlerende taak.

Rollen en belangen

De Faunabeheereenheid heeft de wettelijke taak om het faunabeheer te coördineren en te onderbouwen met een faunabeheerplan en verzorgt, in opdracht van de provincie, het loket voor het aanvragen van vergunningen. Op basis van het faunabeheerplan en bijbehorende protocollen (zoals het

beverprotocol) vraagt de Faunabeheereenheid bij de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) vergunningen aan voor populatiebeheer of schadebestrijding. De ODBN is gemandateerd om vergunningen namens de provincie te verlenen en heeft tot taak daar ook toezicht op te houden. De Faunabeheereenheid kan aanvragers (op basis van een verleende vergunning) machtigen tot uitvoering van vergunde activiteiten.

Datum

2 december 2025

Documentnummer

GS: C2365456/6229055

PS: 6235064

Kernboodschap

- 1. Het beverprotocol gaat uit van de minst ingrijpende maatregel passend bij de situatie en vormt geen basis voor het vangen of doden van bevers.*
In lijn met de Habitatrichtlijn en Omgevingswet geldt dat maatregelen tegen bevers altijd beginnen met de minst ingrijpende maatregel passend bij de situatie. Per situatie wordt het risico/de ernst ingeschat en worden mogelijkheden voor preventie, mitigatie of aanpassing van de leefomgeving overwogen. Hierbij wordt de specifieke zorgplicht altijd in acht genomen. Pas als minder ingrijpende maatregelen onvoldoende werken, kunnen zwaardere maatregelen als verjaging worden overwogen. Voor het vangen en doden van bevers is altijd een aparte incidentele vergunning nodig; dit beverprotocol voorziet daar niet in. De initiatiefnemer dient voor het nemen van maatregelen een goede onderbouwing aan te leveren om gemachtigd te kunnen worden door de Faunabeheereenheid. Hierbij dient de escalatieladder stap voor stap te worden gevolgd. De ODBN neemt hier vanuit haar VTH-taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) een handhavende rol in.
- 2. Risico's op ernstige overlast en schade worden beperkt.*
Bevers kunnen diepe gangen graven onder huizen, wegen en percelen. Hierdoor ontstaat kans op verzakking, wat mogelijke veiligheidsrisico's met zich meebrengt. Eveneens kan beveractiviteit leiden tot grote financiële schades aan huizen, landbouwpercelen of natuur.
- 3. Het bieden van handelingsperspectief vermindert de kans op stroperij en het illegaal ondernemen van versturende acties tegen bevers.*
Omdat grondeigenaren nu geen handelingsperspectief hebben bij beverschade kan het voorkomen dat partijen zonder vergunning zelf 'het heft in eigen handen nemen'. Dit is in strijd met nationale en Europese wetgeving. Door particulieren wel handelingsmogelijkheden te bieden, verkleint dit de kans op illegale acties en groeit het draagvlak voor bevers.
- 4. Ecologische deskundigheid waarborgt het goed uitvoeren van eventuele versturende maatregelen*
Bij het nemen van maatregelen, zoals het dichten van hopen of weghalen van beverdammen, is een vergunninghouder altijd verplicht om de werkzaamheden onder begeleiding van een ecologische deskundige op het gebied van bevers plaats te laten vinden. Deze ziet er op toe dat

maatregelen goed worden uitgevoerd en dat bevers niet onnodig verstoord worden.

Datum

2 december 2025

Documentnummer

GS: C2365456/6229055

PS: 6235064

Consequenties

1. *Het Algemeen beverprotocol is in lijn met de nationale beveraankpak en werkt als een tijdelijke oplossing.*

In de zomer van 2025 is de [Nationale beveraankpak](#) bestuurlijk vastgesteld. Noord-Brabant zal naar aanleiding hiervan samen met andere provincies en water- en infrabeheerders actief inzetten op bevermonitoring, schadepreventie en uniform beleid voor omgang met bevers(schade). Onderdeel van dit beleid zijn onder andere een risicokaart, zoneringskaart, en een model beverbeheerplan met protocol. Deze aankpak focust primair op (water)infrastructurele projecten en besteedt beperkte aandacht aan omgang met bevers op andere gronden. Het Brabantse algemeen beverprotocol doet dit wel en biedt daarmee een voorlopig handelingsperspectief voor deze partijen. Een projectleider start dit najaar met de uitrol van de planning en uitvoering van de Nationale beveraankpak. Nadat bij de Nationale aankpak een model faunabeheerplan en de aanvullende risico- en zoneringskaart worden opgeleverd, zullen deze als daar voldoende aanleiding voor is worden vertaald naar het Brabantse Faunabeheerplan en protocol, ter vervanging van het huidige algemeen beverprotocol om aan te sluiten bij de landelijke lijn. De verwachting is dat het landelijke model faunabeheerplan bever eind 2026 wordt opgeleverd.

Europese en internationale zaken

Bevers zijn strikt beschermd volgens de Europese Habitatrichtlijn. Het algemeen beverprotocol neemt deze strikte bescherming in acht bij het voorschrijven van specifieke maatregelen.

Communicatie

Communicatie over het algemeen beverprotocol zal primair lopen via de Faunabeheereenheid, welke initiatiefnemers kan machtigen voor het uitvoeren van activiteiten in lijn met het protocol en de daarop nog te verlenen vergunning. Vanuit de provincie zal geen actieve communicatie over het protocol plaatsvinden.

Vervolg

Na vaststelling van het protocol door Gedeputeerde Staten zal de Faunabeheereenheid een vergunning aanvragen bij ODBN voor het nemen van maatregelen tegen beverschade en -overlast, zoals eerder voor waterschappen is gedaan. De Faunabeheereenheid wordt hiermee vergunningshouder en kan, bij voldoende onderbouwing, derden machtigen om deze vergunning te gebruiken. Jaarlijks rapporteert zij hierover aan de provincie en ODBN.

Bijlagen

- Algemeen beverprotocol voor de provincie Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Datum

2 december 2025

Documentnummer

GS: C2365456/6229055

PS: 6235064